

Overraskende effektiv aknebehandling

En liten studie over behandling av kviser med laser har fått rikelig spalteplass i *The Lancet*.

Det finnes flere gode behandlingsalternativer ved alvorlig akne. Disse krever vedvarende behandling som kan være vanskelig å gjennomføre for pasienten, og de kan ha bivirkninger.

En klinisk kontrollert studie viser at laser kan være et alternativ ved aktiv akne (1). 41 voksne pasienter deltok. Ti av disse fikk placebo, det vil si laser uten effektive stråler. De øvrige fikk én behandling med vaskulær laser i lav dose. Etter 12 uker var utbredelsen av akne gjennomsnittlig halvert hos dem som fikk aktiv behandling, mens det ikke var forskjell i placebogruppen. Få opplevde plagsomme bivirkninger.

– Resultatet er relativt oppsiktsvekkende, men studien er liten. Vi må vente på flere og større undersøkelser før laserbehandling mot akne er tilstrekkelig dokumentert og kan tas i alminnelig bruk, sier Joar Austad ved Hudavdelingen, Rikshospitalet.

– Laserbehandling benyttes allerede mot flere typer hudforandringer, hvorav medfødte røde fødselsmerker er mest vanlig. I motsetning til denne tilstanden er

akne en dynamisk prosess i huden. Pasientene fikk bare én behandling, og ble fulgt i tre måneder. På lengre sikt må vi regne med tilbakefall, og at det er nødvendig å gjenta laserbehandlingen, sier Austad.

Basert på lang erfaring med slik behandling ved andre tilstander mener Austad at risikoen for skadelige virkninger er liten. Det er heller ingen grunn til at vaskulær laser mot kviser ikke skal kunne benyttes hos tenåringer, som ofte har de største hudproblemene.

Ragnhild Ørstavik

ragnhild.orstavik@ioks.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Seaton ED, Charakida A, Mouser PE, Grace I, Clement RM, Chu AC. Pulsed-dye laser treatment for inflammatory acne vulgaris: randomized controlled trial. *Lancet* 2003; 362: 1347–52.

Bypasskirurgi mer lønnsomt enn angioplastikk?

Hos koronarpasienter med flerkarsykdom kan bypasskirurgi være bedre og billigere enn angioplastikk.

Det hevder amerikanske forskere som har gjort en kostnad-nytte-analyse av koronar bypasskirurgi versus perkutan koronar intervensjon (PCI), inkludert bruk av stent (1). Analysen bygger på data fra BARI-studien (2), der pasienter med gjennomsnittlig 3,5 koronarlesjoner ble behandlet med enten bypasskirurgi eller PCI. Femårs-overlevelsen var tilnærmet lik for begge grupper, men PCI-gruppen måtte langt oftere ha repetert revaskularisering.

Kostnad-nytte-analysen viste at total-overlevelsen var 0,84 år lengre hos bypassopererte enn hos PCI-behandlede. Kostnadsvurderinger relatert til mortalitet, tilleggsbehandling og hjertekomplikasjoner gikk i favør av bypasskirurgi, som tillegges et litt bedre resultat hva angår kvalitetsjusterte leveår.

Professor i helseøkonomi Ivar Sønbo Kristiansen har flere innvendinger mot analysen.

– Hovedproblemet er at effektdataene bygger på en eldre klinisk studie som ikke gjenspeiler dagens medisinske praksis. Behandlingsteknikkene er forbedret, i alle fall når det gjelder PCI, men trolig også for bypasskirurgi. Kostnadstallene er nok lite relevante for Norge, og livskvalitetsmålene diskutabile. Når analysen dessuten ikke er detaljert gjengitt i artikkelen, finner jeg liten grunn til å legge vekt på konklusjonen, sier Sønbo Kristiansen.

– En pålitelig økonomisk analyse av bypasskirurgi kontra angioplastikk må ta utgangspunkt i dagens praksis og teknologi.

Tom Sundar

tom.sundar@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Yock CA, Boothroyd DB, Owens DK, Garber AM, Hlatky MA. Cost-effectiveness of bypass surgery versus stenting in patients with multivessel coronary artery disease. *Am J Med* 2003; 115: 382–9.
2. The Bypass Angioplasty Revascularization Investigation (BARI) Investigators. Comparison of coronary bypass surgery with angioplasty in patients with multivessel disease. *N Engl J Med* 1996; 335: 217–25.

Medisinske nyheter fra internasjonale tidsskrifter:

Tips eller innlegg på inntil 300 ord kan sendes erlend.hem@basalmed.uio.no

Mutasjoner i fars kromosomer

Ved syndromer som skyldes nye, domnante mutasjoner dreier det seg oftest om en mutasjon i kromosomet nedarvet fra far. Disse fedrenes gjennomsnittsalder er også høyere. Aperts syndrom er en slik tilstand. Barna fødes med kraniosynostose og syndaktylier. Tilstanden har alvorlig prognose. Ved de fleste tilfellene foreligger mutasjoner i ett av to gener som koder for en reseptor for fibroblastvekstfaktor 2.

I en ny studie har forfatterne undersøkt spermier fra menn i alderen 21–80 år (*Am J Hum Genet* 2003; 73: 939–47). Mutasjonene forekom hyppigere med økende alder. Unge fedre til barn med Aperts syndrom hadde imidlertid den høyeste mutasjonsfrekvensen.

Den aldersbestemte økningen var ikke sterk nok til alene å forklare sammenhengen mellom fars alder og forekomsten av syndromet. Forfatterne mener at det i tillegg forekommer svikt i seleksjons- og reparasjonsprosesser hos eldre menn, slik at disse oftere får barn med denne typen syndromer.

Enkel test av T-celler

Funnene fra en pilotstudie (*Lancet* 2003; 362: 1459–60) tyder på at en test av tørket blod på papir kan benyttes til å følge effekten av antiretroviral behandling ved AIDS. Den enkle, enzybaserte testen måler CD4-positive lymfocytter i fullblod. Resultater fra 42 HIV-positive personer viste seg å ha god sammenheng med resultater fra dyrere, etablerte metoder.

Testen kan bli nyttig i utviklingsland etter som disse får tilgang til billigere medikamenter mot AIDS.

Ny signalvei ved tuberkulose

Amerikanske mikrobiologer har funnet en ny signalvei av betydning for infeksjonsutvikling ved tuberkulosesmitte (*Science* 2003; 302: 654–9). Denne omfatter et protein, LRG-47, som kan beskytte mot tuberkulosesmitte uavhengig av de hittil kjente signalveiene.

Studier av cellekulturer tyder på at LRG-47 endrer bakteriens intracellulære miljø slik at veksten hemmes. Akkurat hvordan dette foregår, kunne forskerne ikke fastslå. Det sterkeste holdepunktet for at LRG-47 er av betydning for infeksjonsutvikling, fant de ved å studere genetisk modifiserte mus som manglet proteinet. Disse utviklet tuberkulose langt raskere enn vanlige mus.